

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 3653
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 277
Ημερομ. Κατάθεσης: 6/3/2026

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Αθήνα, 06 Μαρτίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ & ΑΚΕ

Προς:

Την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κα Σοφία Ζαχαράκη

Τον Υπουργό Υγείας, κ. Άδωνι Γεωργιάδη

Την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, κα Δόμνα Μιχαηλίδου

Θέμα: «Ανάγκη θεσμοθέτησης εθνικού πλαισίου διαχείρισης κρίσεων για παιδιά με βαρύ αυτισμό στα σχολικά περιβάλλοντα»

Κυρίες και Κύριοι Υπουργοί,

Κατόπιν επίσημου αιτήματος του Σωματείου «Κραυγή ΑμεΑ», το οποίο εκπροσωπεί οικογένειες παιδιών με βαρύ αυτισμό και αναδεικνύει συστηματικά το ζήτημα της ασφάλειας, της αξιοπρέπειας και της ουσιαστικής εκπαιδευτικής ένταξης των παιδιών αυτών, τίθεται ενώπιον της Πολιτείας ένα ζήτημα μείζονος κοινωνικής και θεσμικής σημασίας: η απουσία ολοκληρωμένου, ενιαίου και πιστοποιημένου εθνικού πλαισίου διαχείρισης κρίσεων σε σχολικά περιβάλλοντα για μαθητές με βαρύ αυτισμό.

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα διεθνή στοιχεία των Centers for Disease Control and Prevention (CDC), η συχνότητα της Διαταραχής Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)

έχει φτάσει το 1 στα 31 παιδιά. Το στοιχείο αυτό καταδεικνύει με σαφήνεια τη ραγδαία αύξηση των αναγκών υποστήριξης σε διεθνές επίπεδο, τόσο σε επίπεδο υγειονομικής φροντίδας όσο και σε επίπεδο εκπαιδευτικής πολιτικής και κοινωνικής μέριμνας. Παρά το γεγονός ότι τα διαθέσιμα ελληνικά στοιχεία εμφανίζονται χαμηλότερα, η χώρα μας δεν διαθέτει ολοκληρωμένο εθνικό σύστημα καταγραφής και επιδημιολογικής παρακολούθησης της ΔΑΦ, γεγονός που καθιστά αδύνατη την ακριβή αποτύπωση της πραγματικής έκτασης του φαινομένου.

Η απουσία συστηματικής, διαρκούς και αξιόπιστης καταγραφής δεν αποτελεί απλώς στατιστικό κενό. Δημιουργεί ουσιαστικό έλλειμμα πολιτικής τεκμηρίωσης. Δεν επιτρέπει τον ορθολογικό σχεδιασμό δημόσιων πολιτικών. Δεν επιτρέπει την επαρκή και δίκαιη κατανομή πόρων. Δεν επιτρέπει τη στοιχειοθετημένη πρόβλεψη των αναγκών ειδικής εκπαίδευσης, στελέχωσης και υποστήριξης των σχολικών μονάδων. Με άλλα λόγια, η Πολιτεία καλείται να απαντήσει σε αυξανόμενες ανάγκες χωρίς να διαθέτει πλήρη εικόνα της πραγματικότητας.

Την ίδια στιγμή, η καθημερινή εμπειρία ειδικών και γενικών σχολείων σε ολόκληρη τη χώρα καταδεικνύει την αυξανόμενη παρουσία παιδιών με αυτισμό στα σχολικά πλαίσια. Ιδίως στις περιπτώσεις παιδιών με βαρύ αυτισμό, όπου ενδέχεται να εμφανίζονται έντονες κρίσεις, σοβαρά επεισόδια αυτοτραυματισμού ή ετεροτραυματισμού, απαιτείται εξειδικευμένη, επιστημονικά τεκμηριωμένη και θεσμικά κατοχυρωμένη διαχείριση.

Ωστόσο, παρά τη σοβαρότητα του ζητήματος:

Δεν υφίσταται ενιαίο εθνικό πρωτόκολλο διαχείρισης κρίσεων για παιδιά με βαρύ αυτισμό σε σχολικά περιβάλλοντα.

Δεν υπάρχει πιστοποιημένο και υποχρεωτικό σύστημα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών και μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού (ΕΕΠ/ΕΒΠ) σε τεχνικές πρόληψης, αποφόρτισης και ασφαλούς παρέμβασης.

Δεν διασφαλίζεται σαφές και εξειδικευμένο νομικό πλαίσιο παρέμβασης σε περιπτώσεις σοβαρού αυτοτραυματισμού, όπου οι εκπαιδευτικοί καλούνται να προστατεύσουν τον μαθητή ή/και το υπόλοιπο σχολικό σύνολο.

Η απουσία αυτή δημιουργεί πολλαπλούς κινδύνους. Πρώτον, για τα ίδια τα παιδιά, των οποίων η σωματική ακεραιότητα ενδέχεται να τίθεται σε άμεσο κίνδυνο. Δεύτερον, για το εκπαιδευτικό και υποστηρικτικό προσωπικό, το οποίο καλείται να διαχειριστεί εξαιρετικά απαιτητικές και ενίοτε ιδιαίτερα απαιτητικές καταστάσεις χωρίς θεσμική κάλυψη και επαρκή εκπαίδευση. Τρίτον, για τη συνολική εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς περιστατικά σοβαρών κρίσεων συχνά οδηγούν σε διακομιδές, προσωρινή απομάκρυνση μαθητών, διατάραξη της λειτουργίας του σχολείου και ενίοτε σε αποκλεισμό των παιδιών από την εκπαιδευτική διαδικασία.

Πέραν των ανθρωπιστικών και παιδαγωγικών διαστάσεων, το ζήτημα έχει και σαφή οικονομική διάσταση. Η απουσία πρόληψης και οργανωμένης διαχείρισης οδηγεί σε αυξημένες διακομιδές και νοσηλείες, σε φαρμακευτικές παρεμβάσεις που θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί, σε αναρρωτικές άδειες προσωπικού λόγω τραυματισμών ή ψυχολογικής επιβάρυνσης, σε νομικές διεκδικήσεις, αλλά και σε μακροπρόθεσμο κοινωνικό κόστος από τον αποκλεισμό παιδιών από την εκπαίδευση. Είναι προφανές ότι η πρόληψη μέσω πιστοποιημένης εκπαίδευσης και σαφούς πλαισίου παρέμβασης αποτελεί όχι μόνο ηθική αλλά και οικονομικά ορθολογική επιλογή.

Σε πολλές χώρες εφαρμόζονται πιστοποιημένα μοντέλα διαχείρισης κρίσεων σε σχολικά πλαίσια, όπως τα προγράμματα του Crisis Prevention Institute (CPI), του Safe Crisis Management, του The New England Center for Children και του Team Teach. Τα μοντέλα αυτά βασίζονται σε επιστημονικά τεκμηριωμένες αρχές πρόληψης, αποφόρτισης, μη βίαιης παρέμβασης και συστηματικής εκπαίδευσης προσωπικού, με έμφαση στον σεβασμό της αξιοπρέπειας του παιδιού και στην ελαχιστοποίηση κάθε περιοριστικής πρακτικής.

Η χώρα μας έχει κυρώσει τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (Convention on the Rights of Persons with Disabilities – CRPD), η οποία επιβάλλει τη διασφάλιση της σωματικής ακεραιότητας, της προστασίας από κακομεταχείριση και της ίσης πρόσβασης στην εκπαίδευση για τα άτομα με αναπηρία. Η υποχρέωση αυτή δεν είναι διακηρυκτική. Αποτελεί δεσμευτικό νομικό πλαίσιο. Η απουσία εθνικού πλαισίου διαχείρισης κρίσεων για παιδιά με βαρύ αυτισμό εγείρει σοβαρά

ερωτήματα ως προς την πλήρη συμμόρφωση της χώρας με τις διεθνείς της υποχρεώσεις.

Η Πολιτεία δεν μπορεί να αφήνει τις σχολικές μονάδες, τους εκπαιδευτικούς και τις οικογένειες να διαχειρίζονται ένα τόσο σύνθετο και ευαίσθητο ζήτημα χωρίς σαφή κατεύθυνση, εκπαίδευση και νομική θωράκιση. Δεν μπορεί η αντιμετώπιση κρίσεων να εξαρτάται από την προσωπική εμπειρία, την καλή πρόθεση ή την ατομική πρωτοβουλία του κάθε εκπαιδευτικού. Απαιτείται ενιαία εθνική στρατηγική, βασισμένη σε διεθνή πρότυπα και επιστημονική τεκμηρίωση.

Η θεσμική θωράκιση της διαχείρισης κρίσεων για παιδιά με βαρύ αυτισμό δεν αποτελεί περιθωριακό ζήτημα ειδικής αγωγής. Αποτελεί ζήτημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ασφάλειας, παιδαγωγικής ευθύνης και κοινωνικής δικαιοσύνης. Η Πολιτεία οφείλει να απαντήσει με συγκεκριμένες πράξεις και σαφές πλαίσιο.

Δεδομένου ότι η χώρα δεν διαθέτει ολοκληρωμένο εθνικό σύστημα καταγραφής και επιδημιολογικής παρακολούθησης της Διαταραχής Αυτιστικού Φάσματος, με αποτέλεσμα να μην υφίσταται σαφής εικόνα των πραγματικών αναγκών σε επίπεδο πρόληψης, εκπαίδευσης και υποστηρικτικών δομών,

Δεδομένου ότι δεν υφίσταται ενιαίο, θεσμοθετημένο και πιστοποιημένο εθνικό πρωτόκολλο διαχείρισης κρίσεων για παιδιά με βαρύ αυτισμό σε σχολικά περιβάλλοντα, γεγονός που αφήνει εκπαιδευτικούς και οικογένειες εκτεθειμένους σε νομική και λειτουργική αβεβαιότητα,

Δεδομένου ότι η Ελλάδα έχει κυρώσει τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, η οποία επιβάλλει τη διασφάλιση της σωματικής ακεραιότητας, της ίσης πρόσβασης στην εκπαίδευση και της ουσιαστικής προστασίας των παιδιών με αναπηρία, υποχρεώσεις που απαιτούν συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο και όχι αποσπασματικές πρακτικές,

Ερωτάσθε κκ. Υπουργοί,

- 1. Υφίσταται σήμερα θεσμοθετημένο, ενιαίο και πιστοποιημένο πλαίσιο διαχείρισης κρίσεων για παιδιά με βαρύ αυτισμό στα σχολεία της χώρας; Εάν ναι, σε ποιο κανονιστικό κείμενο αποτυπώνεται και ποια είναι τα βασικά του χαρακτηριστικά;*

2. Ποια είναι τα υφιστάμενα πρωτόκολλα που εφαρμόζονται σε περιπτώσεις σοβαρού αυτοτραυματισμού ή ετεροτραυματισμού μαθητών με ΔΑΦ σε σχολικά περιβάλλοντα;
3. Υφίσταται υποχρεωτική, πιστοποιημένη και επαναλαμβανόμενη εκπαίδευση εκπαιδευτικών, μελών ΕΕΠ και ΕΒΠ σε τεχνικές πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων; Εάν ναι, ποιο είναι το περιεχόμενό της, η διάρκειά της και ποιοι φορείς την υλοποιούν;
4. Προτίθεται η Πολιτεία να υιοθετήσει εθνικό σύστημα εκπαίδευσης βασισμένο σε διεθνή πρότυπα διαχείρισης κρίσεων, προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες της ελληνικής εκπαιδευτικής πραγματικότητας;
5. Έχει εκπονηθεί οικονομική μελέτη κόστους–οφέλους σχετικά με την πρόληψη κρίσεων μέσω συστηματικής εκπαίδευσης προσωπικού σε σύγκριση με το κόστος διακομιδών, νοσηλειών, φαρμακευτικών παρεμβάσεων και νομικών επιπτώσεων;
6. Ποια μέτρα λαμβάνονται για τη νομική κάλυψη και προστασία των εκπαιδευτικών και των μελών ΕΕΠ/ΕΒΠ που καλούνται να παρέμβουν για την προστασία μαθητών σε κατάσταση κρίσης;
7. Υφίσταται σχεδιασμός για τη δημιουργία εθνικού συστήματος καταγραφής και επιδημιολογικής παρακολούθησης της ΔΑΦ, προκειμένου να διασφαλιστεί ο τεκμηριωμένος σχεδιασμός πολιτικών;

Παρακαλείσθε όπως καταθέσετε στη Βουλή:

1. Αντίγραφα όλων των υφιστάμενων εθνικών πρωτοκόλλων ή εγκυκλίων που αφορούν τη διαχείριση κρίσεων σε σχολικές μονάδες.
2. Στοιχεία σχετικά με την εκπαίδευση και πιστοποίηση εκπαιδευτικών και μελών ΕΕΠ/ΕΒΠ στη διαχείριση κρίσεων, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων, ωρών εκπαίδευσης και αριθμού εκπαιδευμένων στελεχών.
3. Στατιστικά στοιχεία περιστατικών σοβαρών κρίσεων σε σχολικά πλαίσια κατά την τελευταία πενταετία, συμπεριλαμβανομένων διακομιδών, νοσηλειών και σχετικών αναφορών.
4. Οποιαδήποτε μελέτη, υπηρεσιακό σημείωμα ή έγγραφο που αφορά το οικονομικό κόστος περιστατικών κρίσεων ή την αξιολόγηση προληπτικών παρεμβάσεων.

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη

Πέτρος Παππάς

Μιχάλης Κατρίνης

Ουρανία (Ράνια) Θρασκιά

Αικατερίνη (Κατερίνα) Καζάνη